

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri popoldne.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); laven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 879.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernimi popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd., se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

V podkrepljenje.

IV.

Poleg njihovega razmerja do mogočnih činiteljev v državi je pa nad našimi cerkvenimi poglavarji še neka druga sila, prava force majeure, ki jim jemlje možnost, da bi bili voditelji naroda v bojih za narodne in politične pravice. To je njihovo vzvišeno višepastirsko zvanje.

To velja celo za bolj normalne čase nego so naši sedanjí. Kamo li da bi mogel cerkveni vladika stati na čelu naroda v sedanjih borbah, ki vohajo med narodi Avstrije: na eni strani za supremacijo, za nadvlado, na drugi za jednako pravo!

Vojujejo narodaosti imajo to osvedočenje, da so ti boji odločilne važnosti, da se torej bliža trenotek, ki prinese odločitev, katero načelo ostane zmagovalno: ali ono supremacije enega naroda nad drugimi, ali ono ravnopravnosti in jednakoveljavnosti — vseh?! Ali bodo morali gospodovalni narodi stopiti doli s priredstala namišljene vzvišenosti, namišljane predestinacije za gospodstvo nad drugimi, ali pa se bodo dosedaj tlačeni narodi morali upogniti pred silo uzurpirane nadvladje ter se resignirano udati, videč, da je tako določeno, da narodi, ki so v zgodovini poprej ustali, imajo pravico, diktirati pozneje vzbudivšim se svojo voljo, jemati jim njihovo individualnost ter jim, če ne gre drugače, tudi z nasilnimi sredstvi nadevati svojo individualnost!

To zavest o dalekosežni važnosti sedanjih narodnostnih bojev v naši državi imajo torej vsi vojujoči narodi. Povsem umevno je torej s stališča psihologije v življenju narodov, da so ti boji izredno srditi, da je temperatura v teh bojih razgreta do vrenja. V takih bojih je a priori izgubljen, kdor je občuten, sentimental. V takih bojih treba čisto vihteti kopje z vso odločnostjo in — zamahniti in udariti.

V takem viharju, v takem trušču se ne more vrteči viši dušni pastor, ali celo izdajati bojna povelja, ako neče zaiti v kolizijo z velikimi dolžnostmi svojega svetega zvanja!! Izlasti v krajih z jezikovno in narodno mešaním prebivalstvom ne more tega, ker, ako bi hotel to, zavzeti bi moral bojno pozicijo proti tej ali oni strani, a posledica bi bila neizogibna ta, da bi en del onih, katerim ima biti viši dušni pastor, videli v njem svojega — sovražnika!

More-li biti to koristno za stvar, kateri

morajo cerkveni poglavarji služiti po svojem vzvišenem zvanju?! Je-li to v prilog tisti avtoriteti, tistemu ugledu, brez katerega vladika ne more uspešno vršiti svojega zvanja?!

Že čujemo prigovore: Saj dejstva, ki jih imate blizu okolo sebe, govore drugače, nego trdite vi! Saj imate blizu okolo sebe škofov, ki so — na kratko rečeno — narodni in politični strankarji!! Saj je delovanje teh vladik tako, da je očevidno urejeno na korist jedni in na škodo drugi narodnosti! Saj imate v svoji bližini svojega — Flappa! In morete-li trditi, da ta vladika ne živi posebnih zaščit od strani mogočnih činiteljev, da ni odlikovan in proslavljan kakor uzor vladika?!

No, sedaj pa vprašamo one, ki bi hoteli tako govoriti: mari mislijo, da bi imel biskup Flapp tako ugodno pozicijo, mari mislijo, da bi bil tako hvaljen in odlikovan od strani oblastnežev tudi tedaj, ako bi se njegovo delovanje, njegovo favoriziranje ene narodnosti nasproti drugi, njegova očitna nenaklonjenost narodno misleči slovensko hrvaški duhovščini, kričeče kontrastujoča z očitno naklonjenostjo narodno misleči italijanski duhovščini — ako bi se vse to vedenje prevzvišenega tako lepo ne strinjalo z željami, nameni in tradicijami slavnega vladnega zistema v našem Primorju?!

Da ni slučajno tako, bi prevzvišeni v Poreču ne slišal hvale, ampak prestajati bi moral grozno presijo, tiste muke, ki sougovarjajo tudi pokojnega blagega Šterka, ki pa, kakor škof ni bil nikdar strankar!!

Tega ne tajimo torej: prevzvišenost v Poreču ne skriva, da je italijanski strankar! In res je, da se ob tem solnči na žarkih veliko milosti!

Mi pa ne smemo pozabiti na one siromake v Istri, ki morajo trpeti, da se prevzvišeni greje in solnči nad žarkih velike milosti! Kaj ima naš narod v škofiji poreško-puljski od tega, da more in sme biti prevzvišeni naroden strankar, da sme biti očitno na uslugo glasoviti italijanski oligarhiji?! Če hočete dobiti točen odgovor, pojte med narod in poizvedujte malo pri njem in tudi pri njega duhovščini!

Tam izveste, da ta narod ne more in ne sme priznati svojega škofa svojim polit. in narodnim voditeljem, ako noče leči v grob, kiga kopljejo narodu njega sovražniki.

makne s svojimi četami proti severni strani, kjer je bila pot najmanj zasedena od sovražnika, — prevzel je prostovoljno Burfeld-kornet van Rath, kateri je bil istega dne zgubil v boju sina, ki se je bojeval ob njegovi strani. Bil je popolnoma obupav radi smrti sinov. Hotel se je maščevati in po temti umreti. Vzel je seboj štirideset mož, kateri so se prostovoljno prijavili, bili so to Durneburg-Buri.

Med temi bila sta tudi stari pastor in nemški misijonar Smith.

Polurna ježa je pripeljala to četo do neke kopje (hriba) in van Rath je odločil isto zasesti. Kopja bila je dobra pozicija in se je moglo od tam več ur zadržati sovražnika, tako, da bi se medtem mogel Dewet pomakniti s svojimi četami iz zagate. — Konje je četica pustila v dolini, a možito je hitro, s puškami v rokah, drvelo po skalah do vrha, kjer si je vsak bur izbral ugoden prostor.

Najvišje mesto kopje, kjer je narava slaba pustila malo ravnico, obkano od vseh strani s pečinami, izbral si je van Rath, da s svojo malo četo od tam zadržuje sovražnika.

Videl je, kako nosijo njegovi Buri ka-

Javni shod

političnega društva „Edinost“ v Trebčah dne 8. decembra 1902. (Dolge.)

Dr. Rybář je nadaljeval:

Sicer je že znano in sami lahko veste, kako gospóda v mestu deajo z vami. No, nekoliko izgledov vam hočem navesti danes tudi jaz.

Kakor znano, je mestni zastop sestavljen iz 48 svetovalcev iz mesta in 6 iz okolice. To je velika krivica. Sedaj je tudi zadaje ljudsko štetje dokazalo, da prebivalstvo okolice tvori blizu četrtino vsega prebivalstva občine oziroma dežele tržaške. Po tem razmerju in po zahtevi pravičnosti bi morala torej okolica imeti vsaj $\frac{1}{4}$ zastopnikov v mestnem svetu. V resnici jih pa ima, kakor rečeno, le 6 od 54. To je kričeča krivica, ki se godi okolici.

Ali ne godi se krivica samo naši okolici, ampak tudi v mestu samem se širokim slojem po sedanjem volilnem redu godi krivica. V mestu je velika množica revežev, pravico volitve v mestni zastop oziroma deželni zbor pa imajo le bogatejši in uradniki. No, duh časa je tak, da se povsodi posvetu volilna pravica vedno bolj popularizira, to je, da se pravica vedno bolj širi in da jo dobivajo tudi tisti krogi, ki doslej niso imeli volilne pravice. Slednjič so sprevredili tudi gospodje v Trstu, da se ne bodo mogli še dalje upirati duhu časa in popolnoma odtežati revnejšim slojem to prevažno politično pravico. Sprevredili so, da bodo morali tudi oni kaj ukreniti za preosnovo volilnega reda v zmislu razširjenja volilne pravice. Tudi revež plačuje davke, če ne direktno, pa indirektno, in zato mu gre pravica do pošiljanja svojih zastopnikov v mestni svet, da bo potom istih videl, kako se gospodari z denarjem, katerega pomaga skladati tudi on.

Predložili so bili torej nov zakon, določujoči spremembo sedanjega volilnega reda, takozvano volilno reformo.

Tu je govornik podrobno opisoval in označeval posamične določbe predlagane reforme in je eklatantno dokazal, kako zavratno je sestavljena ta volilna reforma, kako je prav prikrojena na telo sedaj gospodovalne stranke, kako je proračunljeno v to, da si ta stranka še nadalje ohrani gospodstvo v tej občini, in izlasti: kako krivičen bi bil novi volilni red za našo okolico. Dočim bi imeli v mestu 4 razrede — tri, v katerih bi volili

menje skupaj, da se obranijo proti krogam in jim molče prikimoval z glavo. Bilo pa je tudi nepotrebno ukazovati, ker je vsak dobro poznal svojo nalogo.

Narava in skušnja je te moze izučila kaj imajo storiti. Bili so že vse večkrat v boju in ako ne bi se bili zavarovali pred sovražnimi krogli, bili bi že davno mrtvi. Zvišja je v takih slučajih tudi več vredna, kot srčnost; sovražnika nepriljubljenega zalotiti, nič hudega slutečega sovražnika napasti, je najlepši uspeh vojne taktike.

Van Rath je ležal po dolgem stegnjen na kopji in opazoval vse sovražnikovo premikanje na ravnini.

Situacija na ravnini, na bojnem polju, bila je navadna. Zalezovanje Deweta je sovražnika veljalo mnogo žrtv. Ako bi bil angleški poveljnik bolj previden, bil bi gotovo preračunal, koliko žrtv ga bo stalo ujetje Deweta in ali je to ujetje sploh mogoče. A bil je nepreviden. Zmago je pričakoval za gotovo nad onim, katerega je vže toliko časa iskal. Opazil je vže poprej kak nered da je med Buri; videl je, da so se v visokih vrstah pognali v gorovje. Za njimi pa je ostala v oblake prahu zavita neka masa; gotovo

dosedanji volilei, in enega, v katerem bi a temi poslednjimi volili tudi oni, — ki dosedaj niso imeli volilne pravice in bi bila to nekaka peta kurija — in bi sleherai razred dobil po 14 zastopnikov, zbog česar bi število mestnih zastopnikov poskočilo od 48 na 56, pa so za okolico določili tako, da bi spodnja okolica pridobila enega zastopnika, zgornja pa nobenega!! Spodnji okolici bi privolili poleg dosedanjih 4 zastopnikov še enega iz splošnega razreda. Za zgornjo okolico pa so ukrenili drugače. Tudi tu hočejo nvesti splošni razred z enim zastopnikom, zato pa hočejo od 2 dosedanjih mandator 5. in 6. okoličanskega okraja enega odvzeti, tako, da bi dosedanji volilei teh dveh okrajev volili odslej le enega zastopnika. Po takem bi zgornja okolica ne le nič pridobila na številu mandator, ampak bi bili dosedanji volilei še na škodi. A tu je namerjana še neka druga zavratnost. Dočim bi hoteli v spodnji okolici pustiti razdelitev na 4 volilne okraje, pa hočejo oba okraja zgornje okolice združiti v enega, v katerem naj bi dosedanji volilei volili enega zastopnika, dočim so dosedaj volili dva. Kje je vzrok tej razliki v postopanju z zgornjo in spodnjo okolico? No, tega vzroka ni težko uganiti. V spodnji okolici hočejo pustiti razdelitev na 4 okraje, ker menijo, da se morejo nadejati, da pridobe ta ali oni okraj, kakor se jim je n. pr. zadnjič posrečilo v Škednju. V obeh okrajih zgornje okolice pa ne goje tolikih nad, zato hočejo oba ta okraja stlačiti v enega.

Vidite, čestiti zborovalci — tako je potem nadaljeval govornik —, tako hočejo gospóda v mestu deliti politične pravice našim okoličanom.

No, je tudi takih ljudij med nami, ki nam govore: Seveda, so taki z nami, ker jim nasprotujemo; ali, če bi bili mi dobri žnjimi, bi bili tudi mestna gospóda drugačni z nami! Kako krivo sodijo taki ljudje, pričajo vsakdanje skušnje, posebno skušnje, ki si jih je nabral prvi okoličanski okraj škednjski, in priča tudi način postopanja z njih lastnimi ljudmi v mestu, kakor je posebno razvidno iz namerjane in opisane volilne reforme.

No, vprašajmo se sedaj: kakó pa je z našim mestnim gospodarstvom, kako je z upravo občinskega denarja?!

Pred kakimi 4 leti je bila prišla občina v velike stiske. Mesto se vekša in širi in s tem nastajajo tudi nove potrebe in naraščajo

vozovi z muniejo in živežem, katero so morali pustiti za seboj, da bi ložje zbežali Angležem.

Van Rath je medtem že vse potrebno ukrenil; briga se je samo za to, da bi zvedel, kako in kam se njegov glavni poveljnik Dewet pomika.

Pol kilometra na vzhodno stran kopje se je nehavalo kamenito in neravno ozemlje, a naprej od tega bila je nekoliko kilometrov široka in dolga ravnina in se med hribi na nasprotni strani in med kopjo, na kateri je stal van Rath, kakor zelen prt raztezala. — Prilčno 500 metrov vzhodno od kopje bila je ozka zemeljska zareza, po kateri se je cela burska armada proti bregovom nazaj pomikala; videlo se je tudi Bure zunaj zareze tekati, kjer ni bilo toliko zadržkov in kamenja.

Angleško topništvo je nehalo streljati granate v ono zarezo, ker oblika zemlje je Bure popolnoma skrila njihovim očem, in niso hoteli zastonj metati granat. Nastala je tišina na obeh straneh in Buri v dolini so to uporabili in kolikor mogoče hitro razdaval ukaze glede napada ali obrambe.

Vse to je videl van Rath se svoje vi-

OGLASE

Smrti žrtovani.

Črtica iz angleško-burske vojske.

Poslovenil L. Modic ml.

Od začetka krvavega plesa v južni Afriki je že preteklo pol leta; a pod pepelom je vedno tlela iskra, in vse prizadevanje sovražnikovo, pokriti to iskro popolnoma z velikimi masami vojakov, konj, topov, iz vseh delov sveta, bilo je zaman. Sila je napravila iz Burov genje. Najbolji poveljnik med njimi pa je bil Dewet, katerega ni bilo nikdar tam, kjer ga je sovražnik iskal, a se je vedno, kakor bi iz tal vzrastel, pokazal, kjer se ga je najmanj pričakovalo.

A zdelo se je nekó, da je tudi zanj ura prišla. Premoče sovražnikova obkoljevala je njegovo četo od mnogih strani. Bila mu je samo na severni strani svobodna pot proti gorovju in to ga je tolažilo; a samo da bi bil sovražnik toliko časa zadrževan, da bi mogel s svojimi oddelki uiti iz obroča, kateri ga je oklepal vedno ožje in ožje.

Nalogo, zadrževati sovražnika toliko časa, da se Dewet iztrga oklepu da se po-

troški. Treba zidati novo bolnišnico, novo narišnico, treba preskrbeti zadostno pitne vode, razsvetljava zahteva vedno več troškov in — plinarna postaja vedno več rana na naši občinski upravi. Občina je torej prišla v stisko in je morala kaj ukreniti.

No, dandanes ni ravno težko dobiti denarja, ako kdo kaj ima. Izlasti ni to težavno za velike občine. Uvajanje novih davkov in doklad ni popularno in zato je tudi naša občinska uprava ubrala manje odijozno in davkoplačevalcem za hip ne tako neprijljivo pot: odločila se je bila, da najme novo veliko posojilo.

(Pride še.)

Politični pregled.

V Trstu, 9. decembra 1902.

Spravna akcija. Vodstva strank so porabila ta dva praznika za posvetovanje o predlogih Nemcev v doseg spravne.

Izvrševalni odbor mladočeske stranke je zboroval v ponedeljek in je izdal komuniké, iz katerega je razvidno, da je ta odbor pri-trdil mnenju parlamentarne komisije, da večina nemških predlogov ni v sprejemljiva in je parlamentarna komisija dobila nalog da izdela memorandum, ki se predloži izvrševalnemu odboru mladočeske stranke in češkemu klubom. Vsi sklepi da so bili storjeni soglasno.

Zadovoljstvom doznajemo, da so češki in poljski poslanci v deželni zboru Šlezkem soglasno in za princip jednako pravnosti avstrijskim Slovanom v prilog jedino primerno posegli v to spravno akcijo. Oni pozdravljajo sicer z zadoščenjem ta poskuse za sporazumljenje, sli najodločneje se zavarjajo, proti sklepu nemške ljudske stranke in nemških moravsko-šlezkih poslancev, kateri poslednji so bili izjavili, da ta akcija ne sme vsvariti nobenega predjudica za druge dežele. — Slovanski deželni poslanci iz Šlezije so pripravljali povpeševati delo za pomirjenje, ali zahtevajo, da se v Šleziji enkrat preneha z zistemom ponemčevanja ter da se uvede enakopravnost.

Taj izjavi slovanskih poslancev iz Šlezije se moremo pridružiti mi Jugoslovani v polnem obsegu. Mi moramo najodločneje protestirati proti neiskrenosti Nemcev, ki enkrat kriče proti vsakemu partikularizmu, ki kriče po jednotni zakonodaji za vso državo in zahtevajo, da se jezikovno vprašanje mora urediti le potom državnega zakona in slovesno protestujejo, da bi se odločitev v tem vprašanju prepuštile deželnim zborom — ki pa sedaj, ko njihova strankarska korist tako zahteva, sami postajajo najhuji partikularisti in deželni avtonomisti s tem, da hočejo jezikovno vprašanje rešiti le za eno deželo ter slovesno protestujejo, da bi se kaj spremenilo tudi v drugih deželah, kjer vlada tudi največja krivičnost v uredbi jezikovnih razmer.

Enkrat torej tako, drugikrat drugače, kakor že zahteva nemški narodni egoizem. Tako so zahtevali te dni tudi štajarski zaupniki nemške ljudske stranke, češ: kar se ima določiti za Češko, ne sme veljati za druge dežele, češ: v drugih deželah so drugačne razmere.

E seveda: drugačne razmere so! O mi umejemo to dobro! Na Češkem so Nemci v manjšini in nimajo več deželne avtonomije v

šine. Ako je pogledal proti severu, videl je, kako so zadnje čete Burav zavile v gorski prehod in dolga vrsta vozov jim je sledila. Počasi je šlo naprej. Pot je bila razpokana od vročine in granat ter veliki oblaki prahu so zavili vse ono v svojo odejo, čulo se je samo rožljanje orožja in ropot voz in konj.

Na nasprotni angleški strani razvijala se je jednako hitro vsa moč. Vsled neskončnih lovov in nesrečno izpeljanih napadov na Bure, bili so sovražniki še bolj razdraženi in za nobeno ceno niso hoteli pustiti, da bi jim Dewet ušel, kakor jim je že mnogokrat. Na zahodu pršal in hrskal je konjiški polk, navzdolž visokim hribov, v nadi, da Dewetu prepreči pot. A Dewet je opazil vsako nakano konjice in se vedno hitreje pomikal iz obroča, ki ga je hotel objeti.

Nove sovražne mase so se brez prenehanja valile črez greben na jugozahodu. Nekoliko oddelkov je hitelo za konjico, ki je bila ravno pri roki, drugi pa so se razlili po ravnini in so splezali na pozamezna kopja, od koder so varovali glavno armado.

(Pride še.)

rokah, za to je potrebna sprava. Na Moravskem so sicer tudi v manjšini, ali oblast imajo še v rokah: zato tu ne marajo čuti o spravi. V Šleziji, na Štajarskem, na Koroškem so oni gospodarji — zato naj ostane za večne čase vse kakor je. Isto velja za Primorje, ker tu gospodarijo in tlačijo njihovi ljubi prijatelji!

To vam so — ne res?! — krasni dokazi o pravcoljubju in spravljenosti Nemcev! To vam je pravica po potrebi, v vsaki deželi — druga!

Nič pa se ne sme čuditi, da vzlic takim čudnim pojavom čudne spravljenosti tudi nemški konservativci Ebenhoch kategorično zahteva od Čehov, naj takoj odnehajo od obstrukcije in Slovani v drugih deželah naj se molče in resignirano udajo, ko jim oblak nemških predlogov ter izjav tem povodom hoče zagrniti vsako nado, da bi oni sploh kedaj prišli do urejenih jezikovnih razmer in do svoje pravice. Dr. Ebenhoch je povedal v Lincu, da mu mera spravljenosti v nemških predlogih popolnoma zadošča. Hvala lepa na pojasnilu, če tudi nam ni povedal nič novega!

Ali naj nam pride še kdo govorit, da »konservativno« je toliko kakor pravično v »narodnem« pogledu! Ali ga hočemo nagnati k — Ebenhochu!

V svoji gorečnosti za nemške »predloge« in njihovega zaplečnika Koerberja se je g. Ebenhoch malce urezal. V nekem parlamentu je bil rekel nekoč neki parlamentarec, da on sicer ne pozna namenov vlade, ali pobijati jih mora vendar! Mož je našel v nemškem konservativnem Ebenhochu svojega plagijatorja samo da je ta poslednji zaskal ost svoje čudne argumentacije vladi v prilog.

Čujte, Ebenhoch je rekel doslovno: »Ako ne pride do sporazumljenja, bodo posledice grozne. Na tem pa ne bo kriva vlada, ki vrši svojo dolžnost v vsaki smeri. Jaz sicer nisem informiran o nazorih in namenih vlade... itd. itd.«

G. Ebenhoch torej ne ve, kaj namerja vlada, ali en proslavlja nje namere... ker ve, da jej hoče pomagati!

Mi pa vemo, da so v Ebenhochovem taboru blizu tiste dispozicije za resnično sporazumljenje s Slovani, kakor v drugih nemških skupinah. Od kje naj človek jemlje še kaj vere v spravo?!

Zakon glede ločitve zakona v Italiji. V italijanskem parlamentu bje se sedaj hud boj radi zakonskega načrta glede ločitve zakona. Cerkevni krogi nastopajo odločno proti temu zakonskemu načrtu in so predložili protest z neštevilnimi podpisi. Tudi mnogi liberalnejši poslanci ne marajo javno nastopiti za ta zakon, valed česar se bo o tem zakonu tajno glasovalo. Le na ta način se nadeja vlada, da bo ta zakonski načrt vsprejet s 15 glasovi večine.

Štrajk v Marziju. Včerajšnji francoski ministerski svet se je bavil se štrajkom v Marziju in je sklenil pooblastiti admirala Rouvierja, da v imenu vlade pozove parobrodne družbe in štrajkovec, da se podvržejo razsodišču. Rouvier, naj bi ali sam vsprejel razsodištvu, ali pa naj bi vstopil kakor član v večštevilno razsodišče.

Na nekem shodu, katerega so imeli včeraj popoldne štrajkovec v Marziju, sklenili so, da se ne povrnejo več na ladje pod pogoji pogodbe tekočega leta, tudi v slučaju, ako bi jim obljubila vlada, da predloži zakonski načrt, ki bi vredil razmere pomorščakov. Shod je nadalje sklenil pretrgati pogajanja s plovnimi družbami in z vlado ter tirati štrajk do skrajnosti. Na poziv štrajkovec v Marziju stopili so v štrajk tudi pomorščaki iz Canes-a, Antibas, Arlesa in Saint Raphaels.

Tudi v Havru so nekateri brezposelni pomorščaki skušali uprizoriti štrajk pomorščakov, a se jim ni posrečilo. Delavnice plovnih družb stražijo vojaki.

Tržaške vesti.

Pozor volilci v zavarovalnico proti nezgodam. Od prizadete strani doznajemo, da hodijo okoli volilcev ljudje, ki zahtevajo od istih, naj jim izroče svoje glasovnice. Ker pa se ti ljudje izrecno sklicujejo, da je tak nalog dal vsemožni v zavarovalnici, g. dr. F. Cima d'ori, pozivljamo vladne oblasti, da se nemudoma obvestijo, koliko je resnice na rečeni trditvi nesramnih agitatorjev.

Naj pa je že kdor koli poslal dotične predzrneže, oblastim je vsakako v dolžnost,

da zasledujejo take mahinacije, proračunjene v prevaro volilcev.

Naše volilce v rečeno zavarovalnico pa pozivljamo, naj ne izročajo glasovnice nikomur nepoznanemu, marveč naj jih dološljejo političnemu društvu »Edinost«, oziroma predsedniku tega društva.

Zaslugi priznanje. Prejeli smo in objavljamo:

Laški listi pojejo radi in za najmanjšo zasluglo slavo kakega mestnega organa. Oni listi, ki imajo v vsakem kotu in kotičku svoje »reporterje« in ki so o razsajanju burje minolega petka namazali cele kolone — niso niti od daleč omenili srčnega vedenja onih c. kr. redarjev, ki so se v najgroznejši burji ves dan bojevali s tem v Trstu toli ljutim elementom, šli ljudem, izlasti pa ženskam, na roko ter tako gotovo preprečili Bug ve koliko nesreč. Mi smo se res kar divili, opazujoči, kako so vrli redarji nastopali na oglu med pošto in Smolarjevo trgovino.

Marsikak šolski otrok in marsikaka ženska mora zahvaliti neustrašnosti dotičnih redarjev, ako so odnesli zdrave ude od onega oglja. — Dotičnim redarjem treba res izreči vse priznanje na vedenju, pokazanem o tej priliki.

Poraz socialistov. Včeraj so se vršile volitve v zadrugi kavararjev in sicer so se volili zastopniki uslužbencev v načelnitvo in razne odseke in komisije. Volitev je bila zelo živahna, ker so si stali nasproti socialisti in oni, ki so socialistom nasprotni. Socialisti so šli v volilni boj z geslom, da morajo uslužbenci izstopiti iz zadruge (katera ima oddelek za lastnike kavarn in za uslužbence) in čuvati svoje interese s pomočjo samostojnega društva, ki se je ustanovilo pred kratkim kakor sestavni del socialistične organizacije. Nasprotuiki te socialistične struje pa so zastopali načelo, da morajo uslužbenci ostati v zadrugi in ostati v dobrih odnosjih z lastniki kavarn.

Kakor rečeno, je bila ta volitev jako živahna in je prišlo volit nad 400 kavararskih uslužbencev, medtem ko prihaja navadno na volitev komaj dvesto njih. Vspeh volitev je bil ta, da so ostali socialisti zelo v manjšini in je prodrla z veliko večino njim nasprotna lista, na čelu jej Ivan Predonzan, t. j. oni, ki se je o zadnjem štrajku odlečao postavil proti štrajku. To je zopet en dokaz več, da je začela socialistična stranka rapidno propadati vsled nezmožnosti ali pa nelojalnosti svojih laških voditeljev.

Plače dnin ob petkih. Z ozirom na gibanje, da bi se v vsej državi uvel popolni nedeljski počitek, je gremij dunajskih trgovcev doposlal centralnemu društvu industrijalcev na Dunaju spomenico, v kateri priporoča naj bi se izplačevanje tedenskih plač vršilo ob petkih mesto ob sobotah, da bi imele tako delavske družine priložnost nakupiti si v sobotah, kar potrebujejo tekom tedna. Večina delavcev nakupuje namreč sedaj svoje potrebščine ob nedeljah, kar se ne bo moglo več goditi, ako bodo vse prodajalnice ob nedeljah zaprte. Tudi da bi imeli delavci preveč priložnosti, da zapravijo več del svoje tedenske plače, ako bi imeli ves denar pri sebi od sobote do naslednjega tedna.

Gremij dunajskih trgovcev povdarja, da bi trgovci ne imeli potem več nobenega vzroka nasprotovati nedeljskemu počitku, ako bi se uveljavilo izplačevanje tednin ob petkih.

»Südmarek« v Trstu? Tridentinski »Allo Adige« poroča, da bo letošnji glavni občni zbor »Südmarek« vendar-le v Trstu. »Piccolo« se tej vesti čudi, mi pa prav nič. Predvsem se ne čudimo radi tega, ker je italijanska politika — posebno v Trstu — sama kriva, da se Nemci v Trstu vedno bolj čutijo gospodarje. Italijani so v svojem sovražstvu do Slovanov popolnoma slepi za nevarnost, ki jim preti ravno od nemške pohlepčnosti. V svoji navdušenosti, da prej ko mogoče zatrejo zadajega Slovenca v Trstu in njegovi okolici, hlastno posezajo po pomoči, katero jim ponujajo Nemci v boju proti Slovanom, a ne mislijo na to, da jih Nemci podpirajo le za to, da morejo v Trstu v miru pridobivati si trdna tla ter slednjič, za sedaj vsaj gospodarsko, izpodriniti Italijane same. Ko pa bodo imeli v Trstu gospodarsko premoč, jim bo potem prava igrača polastiti se tudi politične moči. Nemci se že sedaj čutijo v Trstu tako varne, da si upajo prirediti tu pangermansko demonstracijo, ker občni zbor »Südmarek« v Trstu ne

bo nič drugega, nego pangermanska demonstracija. Ako bi Italijani živeli v miru s tukajšnjimi Slovenci in jim ne kratili narodnih pravic, bila bi popolnoma izključena nemška invazija.

Drugič pa se ne čudimo, da nameruje prirediti »Südmarek« svoj občni zbor v našem mestu tudi z obzirom na ono komedijo, katero je nedavno temu priredilo v našem mestu kamoristično politično društvo »Patria« in kateri komediji je laška kamora nadela ime: »protestni shod proti nemci »Südmarek«. Nemci so morali popokati od smeha, ko so izvedeli, kako je izpal oni »znameniti protestni shod«, na katerem je kakih 200 slug židovske kamore spalo na svojih sedežih, ko so jim slavni govorniki Hortis in tovariši monotonno čitali svoje dolgočane in neslane tirade.

Taka puhla konferenca naj bi bila Nemce ostrašila. Saj menda vendar niso vrabci, da bi se jih kar tako z raztrganim klobukom, nasajenim na kol, odgnalo. S tem shodom, kakor da bi hoteli Italijani reči: o, le pridite k nam, gospoda Nemci, mi vam nočemo kaliti veselja!

Sicer se nam pa tudi pisanje laških listov o tej zadevi dozdeva tako, kakor da hočejo laško občinstvo pripravljati na to, da bo samozatajevanjem pričakovalo nemške kričaje. Saj bodo kmalu občinske volitve in Lahji vendar ne morejo pokazati zob svojim zaveznikom.

Družbi sv. Cirila in Metodija je g. E. Perdan, trgovec v Ljubljani, vročil 400 kron povodom kupčije z družbinimi vžigalicami. Od leta 1897. do vstetega leta 1901 je družba od vžgalic prejela 6800 K. tekoče leto pa 1800 K; torej skupaj že 8600 K. Lepa svota je to, a bila bi mnogo večja, če bi Slovenci rabili le te vžgalice. Zato iskreno prosimo: Slovenci in Slovenci! Rabite, zahtevajte, priporočajte vselej in povsod le to blago, ki se prodaja v korist vseslovenski šolski družbi.

Poziv. Občina St. Polaj pri Nabrežini je uročila na tukajšnjem c. kr. redarstvu več prošenj za potrdilo o 10 letnem bivanju dotičnih oseb tu v Trstu.

Nekatere, po omenjeni občini naznanjene prošice, je redarstveni urad pač našel. Vseh pa ni mogel dobiti, ker se mu niso naznanili naslovi. Vse one, ki slučajno poznajo enega ali več tu spodaj imenovanih, prosimo, naj dotične pouče, da jim je iti na centralni redarstveni urad v ulici San Nicolo, kjer se bodo zaslili in potem ukrene imenovani urad potrebno, da se jim izda potrdilo o 10-letnem bivanju. Imena dotičnikov so sledeča:

Škerk Ana od Štefana rojena leta 1847, Škerk Anton od Štefana roj. 1854, Perič Valentin od Ivana roj. 1837, Perič Anorej od Jakoba roj. 1833. Zidarič Josip pok. Antona roj. 1861, Zidarič Andrej od Gregorija roj. 1834, Kante Matija od Antona roj. 1837, Barbot Josip od Josipa roj. 1841, Vodopivec Josip od Antona roj. 1863, Zupančič Franja od Josipa roj. 1852, Zidarič Josip od Josipa roj. 1846 in Zidarič Ana od Gregorja roj. 1844.

Vsi tu imenovani spadajo pod gori imenovano občino. Imena so vsa povzeta po dotičnih krstnih listih; zato se zdi, kakor bi imeli vsi imenovani prosilci še stariše žive — kar je pa skoraj nemogoče.

Da se torej pomore občini in redarstvu, ki se trudita za neznanu kje bivajoče prebivalce, prosimo še enkrat, naj oni, ki slučajno poznajo enega ali več gori imenovanih, iste obvestijo kakor že povedano.

Urad političnega društva »Edinost«.

Slovenščina in naše občine. — Prijatelj nam je doposlal originalno kuverto se sledečim naslovom:

»Gemeindeamt Dekani.
N.o 1705
An
die k. k. Bezirkshauptmannschaft
in
Portofreie Dienstsache.
Recommandirt.«

»Brez komentarja«, dostavlja k temu pošiljatelj. Da, tudi mi se hočemo odreči komentarju, ker bi bil isti preojster. — Sramota!

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 11. dec. ob 10. uri popoldne se bodo valed dražbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: Barkovlje 36, hišna oprava in razno; Corso

22 in 26, ulica Sette Fontane 18 in ulica Giulia 15, oprema v zalogi, hišna oprava, klopi, glazovir, barva usnja in razno; ulica San Giovanni 4, likeri in razno; ulica San Francesco 16 B, hišna oprava in stroj.

Vremenski vestnik. Včeraj: toploter ob 7. uri jutraj 18 ob 2. uri popoldne 6.5 C. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 762.6 — Danes plima ob 6.12 predp. in ob 6.40 pop.; oseka ob 0.18 predpolitja in ob 0.30 popoldne.

Društvene vesti.

Za »Božičnice« so doposlali: g. Kristijan Dejak 20 K, g. Fran Tomšič, nadinženir, Ledeč na Češkem, g. Ema Čampa, g. Matilde Šebenikar z Rakeka vsak po 10 K; g. Vekoslava Rebek, Sežana, g. Felicitia Goriup, Prosek, g. Miroslav Ples, Devin, in g. J. Š. »kot skupilo za dobro prodane stare naočnike« vsak po 5 K; g. Anton Notar Plavje, gosp. Josip Novak, župnik, Pevir, g. Fran Bukovec, župnik Trviž (Istra), gosp. Julij Wardo, župnik, Bazovica po 4 krone; g. Rajko Logar Pregarje, g. Karol Favetti, Sežana, g. Ivan Koruza, župnik, Klana po 3 krone; g. Anton Mozetič, železniški mojster v Trziču, g. Elizabeta Sila, gospod Just Rebek, Pazin, gosp. Vinko Zamlič, župnik v Voloskem, g. Roman Mauri, Košarid, g. Fabjani ja dedči, Lokev, g. Janez Škrjanec, župnik, Vreme, g. Ivan Tiringier, Jelšane po 2 kroni; g. Fran Ryšlavy, Mune, g. H. Černigoj, Velike Žablje, g. B. Vitez, župnik v Lindaru pri Pazinu.

Iz Vodnjana v Istri so doposlali: g. F. Domineo 2 K, g. N. Domineo 50 st., g. J. Visentini 1 K, gosp. E. Dongetti 50 stotink. Skupaj 4 K.

Gosp. Tomaž Zadnik 3 K, gospa A. K. 3 K, g. »rovta« 1 K, g. Ajdišek 1 K. — Bog povni radodarnim srcem!

Blagajništvo.

Telovadba za ženske. Ker se je že priglasilo nekoliko gospic za redno obiskovanje pouka v telovadbi pri »Tržaškemu Sokolu«, opozarja se tem potom vse one častite gospe in gospice, katere bi imele voljo in veselje do telovadbe, da se kar najhitreje zgledajo in sicer pismeno pri g. telovadnemu učitelju M. Bergantu, ulica Farneto št. 11, II. n.

Daevi in ure za redni obisk določijo se pozneje in sicer po ukrepu večine.

Pevsko društvo »Primorac« iz Trebiča bo imelo v nedeljo dne 14. t. m. svoj redni občni zbor v prostorih »Konsumnega društva«. Začetek ob 4. uri popol. Dnevni red: Nagovor predsednika, poročilo tajnika, poročilo blagajnika, letni računi, volitev odbora, razni predlogi. Na obilno udeležbo vabi.

ODBOR.

Na »Miklavževem večeru« pri sv. Ivanu so vstopnino preplačali: g. Vatovec, dež. poslanec, 4 K, g. S. F. 3 K, g. Zupančič, kapelan, 2 K, g. Trobec 1 K 20 stot. g. Mikoluzzi 60 st., g. Peršič 60 st., g. Šušelj Avgust 40 st., g. Zupančič Anton 40 st., g. Negode 20 st., g. Sosič 20 st., g. Pelicton 10 st. — Hvala vsem!

Vesti iz ostale Primorske.

× V Št. Andrežu pri Gorici so imeli v ponedeljek veličasten pogreb. Viši pomorski komisar in brat pokojnemu profesorju mons. Marušiču je umrl v Feldhofu pri Gradcu. V ponedeljek so njegovo truplo prepeljali na gorški kolodvor, od koder se je vršil sprevid v vas Št. Andrež.

× Čujte! Čujte! V včerajšnjem »Piccolu« je čitati jako zanimivo vest, ki pripoveduje, kako so faktične razmere vendar dar le močnejše, a ego najhujša zla volja ljudij.

Ako bi odločevala zla volja istrske signorie, danes bi bila vsa Istra italijanska in smešen bi bil oni, ki bi se v Istri hotel še učiti hrvatski. Pred vsemi pa bi se mu krotala italijanska signoria.

Sedaj pa čujte, kaj smo čitali v »Piccolu«. Čitali smo: »Deželni šolski svet istrski je odobril imenovanje g. Bergiča pomožnim učiteljem hrvatskega jezika na italijanskem gimnaziju v Pazinu«.

Ali ste čuli! Isti ljudje, ki vedno kriče, da je Istra italijanska, da v Istri ni Hrvatov, da v tej deželi ne treba znati hrvatskega jezika, isti ljudje, ki groze tudi vladni s pestjo, ako se le gane (kar pa se dogaja le sila, krivično rad.) hrvatskemu šolstvu v prilog: isti ljudje uvajajo na svojih italijan-

skih zavodih pouk v istem jeziku, ki baje niti ne obstoji v deželi!!

Signori so torej ugriznili v kisló jabolko. Neradi, gotovo — ali so! Vzrokov temu utegne biti več. Ali naj bo vzrok ta ali oni — gotovo bije njih po zobeh!!

Če hočejo s tem loviti hrvatske otroke, potem priznavajo, da nimajo dovolj svojega lastnega materijala! To pa dokazuje zopet, da ta laški gimnazij v Pazinu ni bil potreben in da so le iz gole kljubovalnosti napravili toli siromašni deželi na tisoče letnih stroškov, kar se slednjič vrhovati v dokaz, da signoria nima srca tudi nasproti veliki notorični bedi prebivalstva v deželi!

Morda pa so signori pršli nekoliko v skrbi, da ne bo v deželi kruha za te ljudi, ki jih bo vzgajal italijanski gimnazij v Pazinu, ako ne bodo znali hrvatski!! S tem pa priznavajo, da v javnih službah v deželi istrski ni mogoče izhajati brez znanja hrvatskega jezika! — Hočete li boljšega dokaza, da Istra ni italijanska zemlja?!

Morda hočejo gospodi s tem odtežati hrvatskemu gimnaziju učence in tako dokazati, da ta hrvatski gimnazij ni potreben. No, tak dokaz bi bil približno toliko vreden, kakor je oni, s katerim dokazuje italijanstvo Liburnije, namreč s tem, da izdajajo za tamošnji narod list na — hrvatskem jeziku!!

Naj je že odločeval ta ali oni razlog, ali naj so odločevali vsi trije za uvedbo hrvatskega jezika na laškem gimnaziju v Pazinu kakor učenem predmetu: vsi jo ločutajo po zobeh to signorio in dokazujejo, da so resnične faktične narodnostne razmere, proti katerim so v neprestanem, trdovratnem in zlohotnem boju, vendar močnejše nego vsa njihova zla volja.

Uvedenje pouka v hrvatskem jeziku kakor učenem predmetu je vsakako eklatanten dokaz, kako frivolen je bil boj Italijanov proti osnutju hrvatskega gimnazija v Pazinu, in kako brezvestno je bilo ustanovljati laški gimnazij le na kljub hrvatskemu gimnaziju!

Vesti iz Kranjske.

* **Deželno obrtno zvezo** so ustanovili v Ljubljani. Ta zveza naj spaja obrtne zadruge v enotno organizacijo. Ustanovni shod se je vršil v ponedeljek. Došli so delegatje raznih obrtnih združenj. Tudi obrtni inštruktor ministerstva za trgovino in predsednik trgovinske in obrtne zbornice kranjske, g. Lenarčič, stu bila navzoča. Novi zvezi je pristopilo dosedaj 8 združenj. V zvezni odbor je bilo izvoljenih 12 udov. Predsednikom je bil izvoljen brivec Franchetti. Prihodnji občni zbor bo v Ljubljani, potem pa se bodo vršili zbori premenjevalno tam, kjer bo največ zavestnih členov.

Na tem shodu v Ljubljani so razpravljali o potrebi enotnega uradovanja, o potrebi lastnega strokovnega glasila, o letnih prispevkih, o ustanovitvi obligatorične mojsterske bolniške blagajne, o prirejanju potovalnih zborovanj s strokovnimi predavanji.

* **Hvalevreden čin krške občinske hranilnice.** Krška občinska hranilnica je pričela razposojevati proti navadnim obrestim denar vsem onim vinogradnikom, ki svojega vinskega pridelka ne morejo takoj prodati, da se jim na ta način vsaj za nekaj časa pomore iz denarnih stisk. Ditičnik mora vrniti posojeno mu svoto, kadar vino proda, vsakakor pa ob določenem roku. Tako bodo vinogradniki laže čakali s prodajo, dokler kupčija ne postane boljša. Posojilo dobivajo tudi vinogradniki iz drugih krajev.

Po »Slov. Nar.«

* **Večer Konopničke.** V proslavo 25-letnice literarnega delovanja prve poljske pesnikinje in pisateljice, Marije Konopničke, je priredilo »Splošno slovensko žensko društvo« v Ljubljani dne 7. t. m. krasno vspel »Večer Konopničke«. — Udeležba je bila velika.

* **V blaznosti.** Ivan Medvešek, blapce v Št. Rupertu v krškem okraju, si je v nedeljo popoldne v blaznosti odsekala na levi roki prst. Prepeljali so ga v Ljubljano.

* **Fijakarski konj rešil svojo čast.** Fijakar Gaber v Ljubljani ni verjel, da bi konj fijakarja Grablovice imel še toliko moči v sebi, da bi pripeljal na Rožnik. Grablovica je pa v svojega konja imel toliko zaupanja, da je stavil za 20 kron, da njegov konj še pride na Rožnik. In to se je tudi zgodilo. Graber mora plačati stav.

* **Voli in krava ustavili vlak.** Blizu postaje Dobropolje so te dni popoldne ušli gonjaču Francu Peterlinu iz Zdenke vasi voli in krave, katere je gnil nekemu mesarju v Ljubljano. Pobegla živina je krenila na železnični tir in dirjala naprej. V tem času je privozil osebni vlak in ker se voli in krave niso hoteli izogniti, se je moral vlak ustaviti in počakati, dokler niso nagnali živine s proge.

* **Predsednika posojilnice v Cerkljah** na Goronjskem, Ivana Podjeda, so po nalogu državnega pravdnštva zaprli in ga izročili deželnemu sodišču v Ljubljani. Obdolžen je sleparskega postopanja na škodo strank posojilnice.

* **Nov grob.** V Krškem je umrla v cvetoči dobi gospa Marija Premrou, soproga c. kr. notarja v Kobaridu ter hči starega slovenskega rodotjuba in odličnega slovenskega pisatelja, dra. Mencingerja.

Vesti iz Štajerske.

— **Tudi pred sodiščem je bil rabi-jaten** tisti Pongračič iz Celja, ki je vstrelil svojo ljubico in bil radi tega obsojen na smrt. Trdovratno je tajil svoj zločin in je trdil, da so Marjano Persoglia — tako se je imenovala njegova ljubica — napadli roparji. Vsako pričo — bilo jih je 41 — je zmerjal, ako ni govorila njemu v prilog. Slednjič je opsoval tudi porotnike, ko so izrekli svoj verdikt. Grozil jim je in začel preklinjati; uprizoril bi bil velik škandal, da ga niso hitro odvedli iz sodne dvorane.

Je pač v človeški obliki tudi — zverij! — **Hranilnica in posojilnica v Gortovljah**, ki je začela poslovati s 1. novembrom, je imela že v prvem mesecu poslovanja blizu 40.000 K denarnega prometa. To je vsakako lep napredek.

Razne vesti.

49 let in 4 mesece v ječah. Redarstvo v Zagrebu je nedavno uprizorilo gonjo na klateže po raznih prenočiščih. O tem je nalezelo na človeka jako nevarnega za tuje imetje. To je bil neki Ivan Polonščak iz Škarice. Muž je bil rojen leta 1804 in ima sedaj 98 let.

Od teh 98 let jih je preživel 49 in 4 mesece po ječah, torej nad polovico dolgega svojega življenja.

Obsojen je bil 10 krat od raznih sodišč.

49 let prešedeti po ječah, doseči 98. leto življenja in imeti še posla s slavno policijo — ta mora biti iz železa!

Najstarejši avstrijski častnik — mrtev! Nedavno temu smo poročali o upokojenem majorju Ferdinandu grofu Kueniglu, ki je najstarejši avstrijski častnik in živi v Griesu na Tirolskem. Mož je umrl te dni v 98. letu svoje dobe. Pokojni je bil rojen dne 23. junija 1805.

Književnost in umetnost.

Pozor slov. inteligencija! — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metodija v Ljubljani razprodaja krasno knjižnico rajnega pisatelja Ivana Vesela. Knjižnica in zazaamek taiste nshaja se v odvetniški pisarni g. dr. Fr. Štora v Ljubljani, Križevniške ulice št. 2.

* **Rokovnjači.** Dr. prof. K. Glaser je prevlel »Rokovnjače« na nemški jezik; nemški dialekt je priredil nemški dunajski ljudski pisatelj. Bivši režiser slovenskega gledališča, gosp. Rudolf Inemann, je »Rokovnjače« na povabilo g. ravnatelja Vojte Slukova prevlel na češki jezik ter se bodo igrali »Rokovnjači« v praškem gledališču v »Uraniji«.

Brzobjavna poročila.

Imenovanje v poštni stroki.

DUNAJ 10. (B.) Minister za trgovino je imenoval poštnega kontrolorja Zalateva v Trstu glavnim glagajnikom blagajne poštne direkcije istotam.

Državni zbor.

DUNAJ 10. (B.) — Zbornica poslan- cev. — Mj došlimi spisi je interpelacija posl. Spinciča in tovarštev do ministerskega predsednika, kakor voditelja ministerstva za notranje stvari radi izvedbe melioracijskih del v lajsanje bede v Istri. — Med došlimi spisi je nadalje vladna predloga s katero se bruseljska sladkorna konvencija predlaga v ustavno razpravljanje.

Zbornica nadaljuje razpravo zakona o krošnjarstvu.

Odlikovanje.

DUNAJ 10. (B.) »Wr. Ztg.« objavlja: Njeg. velič. cesar je podelil predsedniku okrožnega sodišča v Gorici, Karolu vitezu Defacisu, komturni križ Fran Josipovega reda ter deželnosodnemu svetniku istotam, Josipu Milovčiču, viteški križ Fran Josipovega reda.

Samomor diplomata.

RIM 10. (B.) »Popolo Romano« javlja iz Milana: Italijanski diplomatski agent v Sredem, Pelacco, se je usmrtil radi nekega nevrastenškega trpljenja (bolezen na živcih).

Javna zahvala.

Podpisanemu je v dolžnost najsrčneje zahvaliti se slavnemu pevskega društvu »Adrija« na izkazih hvaležnosti in na lepem daru, katerega mi je isto poklonilo na dan mojega odstopa kakor gostilničar »Obrtni« skega društva« v Barkovljah, in na krasni pevski zabavi, katero je isto priredilo o priliki mojega odhoda. — Istotako se srčno zahvaljujem gospicima Mariji in Anici Martelanc za prelepa šopka cvetlic, katera sta mi isti podarili o tej priliki. Še enkrat: srčna hvala vsem!

V Barkovljah, dne 9. decembra 1902.

Jakob Pertot

bivši gostilničar »Obrt. društva«.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

— T R S T —

TOVARNA:	ZALOGE
Via Teza, vogal	Piazza Rosaria št. 2 (šolsko poslopje)
Via Limitana	In Via Ribarga št. 2

Telefon št. 870.

Velik izbor tapetarij, strel in slik. Izvršaje usroba indl po posebnih načrtih

Cene brez konkurence.

(LUSTROVAN) CENIK IASTONI IN FRANKO

Predmeti postavio se na pa. oosod ali železnico FRANKO.

Vsprejemem takoj jednega ali **dva vajenca** v svojo obrt.

FRAN VISJAN

izdelovalec vozov, Ljubljana.

Več poizve se tudi pri upravnistvu lista.

Slovenska družina v Trstu išče **deklico**, staro 12 do 14 let.

Prednost imajo take, ki ne znajo italijanski.

Več pove naše uredništvo.

Mihael Zeppar v Trstu, ulica San Giovanni št. 12 ima zalogo pečj od majolike v velikem izboru, sama novost, bodisi glede risarij ali barv. Snov sestaja od same stanovitne zemlje. Izključna zaloga za Trst, Primorje in Dalmacijo slavnoznane in odlikovane tovarne za pečj Bratov Schütz v Blasckem (Morava) ustanovljena 1848. Pri teh pečh se prihrani 50% na kurjavi. Lastna tovarna šteditnih pečj iz železa ali udelanih z majoliko. Izvršitea po meri in nizkih cenah.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Svoji k svojim!

ZALOGA

pohištva

dobro poznane

tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan) vpisane zadruge z omejenim poročtvom

prej **Anton Černigoj**

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario) št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost zajamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, moderni sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačen.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Gustav Bonazza

v Trstu, Piazza Barriera vecchia,
(vokal Androna dell' Olmo).

Velika zaloga pohištva, ogledal, okvir
jev in tapetarij.

— Popolno opremljene sobe. —
Konkurenčne cene.

Naročbe se dostavijo razven embalaže
franko na kolodvor ali brod v Trstu.

Zaloga šivalnih strojev za domačo rabo in obrtnike.

5 letno jamstvo

Mehanik-specialist za popraviljanje strojev vseh vrst

RUDOLF RÖTTL

TRST. — Piazza S. Caterina št. 2. — TRST.

JAKOB BAMBIČ

trgovca z jedilnim blagom

Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin kolenijalij,
vsakovrstnega olja, navadnega in najfinerega.
— Najfineje testenine, po jako nizkih cenah,
ter moke, žita, ovsu, otrobi. — Razpošilja na-
ročno blago tudi na deželo na debelo in
drobno. — Cenike razpošilja franko.

Razprodaja!

Po nečuvno nizki ceni
se dobi za samo

2 gl. 95 nč.

krasna garnitura ob-
stoječa iz

14 krasnih drago-
cenih predmetov
in sicer:

- 1 ura od niklja, Anker r mont. (na željo tudi
posr. br.) z lepo razr. zlatim pokrovom točno,
urejena s 3 letnim jamstvom in skatlico.
- 1 krasna g. lina ali niklasta okropna veržica
s privezom, Peržiki sistem.
- 1 goldn. igla, za kravate z im. tir. briljanti.
- 1 141 gumbov za manšete, znamka »Garantie«.
- 1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in
ovratnike.
- 1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno
puncir.
- 1 goldin prstan s krasnim kamenom.
- 1 žapno ogledalo v etvilju.

Vseh 14 krasnih in vrednostnih pred-
metov z uro Anker-Remont. vred pošilja le
za 2 gl. 95 nč. s povzetjem ali po naprej
poslanem denarju, trdka

BRÜDER HURVIZ

Krakovo - Stradom 17. - Krakovo

Neodgovarajoče sprejem v 8 dneh nazaj in
povrnen denar, vsled česar nima kupec nikakega rizika.
Bogato ilustrovani cenik raznovrstnih drago-
cenosti brezplačno in franko.

Razprodajalci in agenti se sprejemajo.

Vsak kupec vdobi v dar brezplačno krasen
žepni album s 15 razglednicami mesta Krakovo.

A. BUCHBINDER

TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.

Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjev
tapetarij vseh vrst, ročnih kovčkov in
velikih kovčkov vseh vrst po načrtih
železnice. Naročbe sprejema za kompletno
sobe toli v mestu koli za odpošiljanje
po železnici ali morju.

Čast mi je naznaniti p. n. sl. občinstvu
mesta Trsta in okolice, da sem te dni otvoril
zalogo dalmatinskih naravnih vin. Pro-
dajam po zmernih cenah na debelo in v
steklenicah. Zaloga se nahaja v h. š. **Emila**
grofa Alberti-ja, ulica Ghenga št. 8
zadej na dvorišču.

Namizna vina, črna, bela „Opello“ (schilcher).
Prodajam tudi na avcu in pristen tro-
pinjevec in olje.

Ker so naša dalmatinska vina ne samo
na glasu kakor izvrstna, ampak še znamenita,
tudi kakor okrepiljoča za bolnike
in malekriivnike, nadejam se za trdno,
da me bo sl. občinstvo najmnogostevljiveje
počastilo se svojimi naročbami ter stem vršilo
naše naravno geslo: **Svoji k svojim!**

Odličnim spoštovanjem

Matko Paič.

Svilene plinove MREŽICE!!

„ROYAL“

dajajo najbolj bleščečo luč in so neverjetne solidnosti
po 35 in po 50 nvč.

Cilindri, tulipani, klobuki za svetilke itd.

Naročbe.

PODJETJE ZA NEPREGORLJIVE LUČI

P. ROZZO, ul. S. Antonio 5.

Paglianova pijača

prof. Ernesta Pagliano

nečak pokojnega profesorja Hieronima Pagliano

je bilo predloženo zdrav. vodstvu min. za notranje posle v Rimu, koje je dovolilo razprodajo.
Odlikovano na narodni farmacevitični razstavi 1894 in na higije-
nični narodni razstavi 1900 z zlatimi kolajnami.

Ogibajte se vedno ponarejanj in zahtevajte vedno izdelke, koji nosijo na
lončaku in ovitkih našo varstveno znamko.

Naročbe je naslovljati na trdtko

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Pri svetem Antonu Padovanskem.

Prva zaloga cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2. (za mestno hišo).

Dobi se bogata izbira planet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov, kvadratov,
kolarjev, Lee, prsakov, mi-alov, brevijev, ritua ov, diuraov in neštvisno nabožnih
različno fino vezanih knjig, sv. čnikov, križev, svetnic, kalihov, ciborjev se srebro kupu.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov v vsakovrstni velikosti in kvaliteti,
umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč in čistega čebelnega voska kakor tudi mišine sveče I.
in II. vrste, pocob, veneev, križev in svetnj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih evclie in vsakovrstnih drugih del
sja dajo čih k bogastvu, izvršijo se vezanja (ricami) na finejša za za-tave, pegrinjala idr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojej je izključena vsaka konkurencja.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

Podpirajte družbo Cirila in Metoda!

Rudolf Aleks. Varbinek zaloga glasovirjev

najboljših tu- in inozemskih tovaru

Borzni trg št. 2 II. nadstropje
(nasproti sladčičarne Urbanis).

Razposojevanje, menjava, prodaja proti takojšnemu plačilu, kakor
tudi na obroke,

Konkurenčne cene.

Velika prodaja za Božič in novo leto.

Za božična in noveletna darila!

Došel je velikanski izbor

prtov za obedovalno mizo in desert; žepnih
rut; brisalnikov, nogavic, tapetov vseh vrst
po najzmernejših cenah v zalogo prtov in bomba-
ževin trvdke

Peter Klansich

Piazza nuova (ex Gadola) št. 1.

Velika prodaja za Božič in novo leto.

Prodajalnica ur

F. Haslinger

zaprisežen izvedenec in urar e. kr. priv.
južne železnice

Via delle Poste (Palača Galatti)
nasproti št. 12.

Velik izbor ur vseh vrst. Poprave se izvrše
v katerikoli množini in kateresibodi vrste,
kakor kronometri itd. z vso natančnostjo in
točnostjo na jamstvo.

Brezkonkurenčne cene.

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?

— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v
ulico Riborgo št. 25 po domače
k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste
obuvala za moške, ženske in otroke.
Isti popravlja male stvari brezplačno
ter sprejema naročbe vsakovrstno obu-
valo na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

Glavni zastop za Trst, Kras, Goriško,
Istro, Dalmacijo in Tirolsko zavarovalnega
društva na življenje in rente

GLOBUS

centralno ravnateljstvo na Dunaju
I. Franz-Josefs-Quai št. 1a (v lastni hiši).

Popolno vplačana glavnica 2.000.000 K,
ustanovljena od dunajskega bančnega društva
in bavorske hipotekarne in menične banke v
Monakovu.

Sprejema zavarovanja na življenje v
raznovrstnih kombinacijah in proti nizkim
prelijem. Specijalno zavarovanje otrok brez
zdravniškega ogleda, izplačavi v slučaju že-
nitve ali prehoda v vojske zavarovani zne-
sek proti malemu odbitku pred pretekom
zavarovalne dobe.

Glavni zastop v Trstu, Corso št.
7. Telefon 469.

Velikanski izbor raznega pohištva

spalne in jedilne sobe, svetlo ali
megleno politirane.

Bogat izbor

divanov, okvirjev, ogledal, stolic,
stenskih ur

se rahaja v dobroznani

zalogi pohištva

Rafael Italia

Trst - ul. Malcanton št. 1. - Trst

TOVARNA POHIŠTVA IGNACIJ KRON

Dvorni založnik. — Ustanovlj. 1848.

ulica Cassa di Risparmio
Tovarna na Dunaju.

Novi ceniki, izvorni narisi, načrti za sobe na zahtevanje
— brezplačno. —

Obuvala!

Pri Pepetu Kraševcu

zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo).
Bogata zaloga raznovrstnih obuval za
gospode, gospe in otroke.

Poštarne naročbe se izvrše takoj. Pošiljatve so poš-
nine proste.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter se
izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po kon-
kurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča

Josip Stantič čevlj. mojster.

Zalagatelj uradnikov in uslužbencev konsum-
nega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in
c. kr. generalnih skladišč; nadajlje stražnikov c. kr.
javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr.
priv. avstr. Lloyd.